

ฝ่ายส่งเสริมธรรมาภิบาลและความยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“สิทธิมนุษยชนเป็นรากฐานสำคัญของสังคมที่เข้มแข็งและธุรกิจที่ยั่งยืน” Paul Polman อดีต CEO บริษัทยักษ์ใหญ่ของโลกอย่าง Unilever ได้กล่าวไว้ นอกจากการประชุมชั้นนำในเวทีระหว่างประเทศแล้ว แม้แต่สุนทรพจน์ในงานประกาศรางวัลภาพยนตร์ระดับโลกอย่างออสการ์ยังต้องกล่าวถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน จนกลายเป็นประเด็นที่ผู้คนทั่วโลกให้ความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการธุรกิจ มิเช่นนั้นผู้ลงทุนที่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ย่อมพากันเมินหน้าหนี เห็นได้จากตัวอย่างในหลายประเทศ กิจการที่เอาเปรียบด้านแรงงาน หรือปล่อยของเสียจากการผลิตสู่พื้นที่ชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม ล้วนได้รับผลกระทบย้อนกลับหลายด้าน เช่น ถูกยกเลิกสิทธิพิเศษทางการค้า ราคาหุ้นตก ผลตอบแทนการลงทุนในหุ้นลดลง และต้นทุนการดำเนินงานธุรกิจเพิ่มขึ้น ล่าสุดตามที่ปรากฏข่าวในสื่อเร็ว ๆ นี้ สหประชาชาติ (UN) เปิดเผยแพร่รายชื่อ 112 บริษัท ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจผิดกฎหมายในที่ตั้งถิ่นฐานในเขตเวสต์แบงก์ และทำให้เกิดข้อวิตกกังวลด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งอาจตกเป็นเป้าหมายการถูกคว่ำบาตรและถูกถอนการลงทุนได้

มองย้อนกลับมาที่บ้านเรา นับว่ามีสัญญาณที่ดีขึ้นในส่วนของภาคธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิมนุษยชน โดยไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียที่ประกาศใช้แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan: NAP) เมื่อปลายปี 2562 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ในฐานะหน่วยงานกำกับและพัฒนาคตลาดทุน ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนตามกรอบ NAP ที่จะส่งเสริมและผลักดันให้บริษัทจดทะเบียน (บจ.) และผู้ประกอบการธุรกิจในตลาดทุนนำหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Guideline Principles on Business and Human Rights: UNGPs) มาปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม ครอบคลุมมิติด้านแรงงาน การลงทุนต่างประเทศและบรรษัทข้ามชาติ รวมทั้งสามารถนำกระบวนการในการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) ไปใช้ในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้

ก.ล.ต. ปักหมุดขับเคลื่อนตาม NAP โดยผนวกเป็นส่วนหนึ่งของแผนขับเคลื่อนตลาดทุนไทยผ่านการบูรณาการและร่วมดำเนินการกับพันธมิตรในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)

สมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กแห่งประเทศไทย (GCNT) ผ่านกลไกต่าง ๆ ตั้งแต่การสร้างความตระหนัก และการให้ความรู้ ควบคู่กับมาตรการผลักดันด้านการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ บจ. ที่ปัจจุบันมีกว่า 700 แห่ง ดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน สามารถเชื่อมโยงระหว่างบริษัทกับห่วงโซ่การผลิต และดูแลผลกระทบ จากการดำเนินโครงการหรือการลงทุนในต่างประเทศ เพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความโปร่งใสในการจัดการ ธุรกิจที่ยั่งยืน

ในปีนี้ ก.ล.ต. วางเป้าหมายจัดหลักสูตรอบรมสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนและ HRDD ให้กับ บจ. ทุกแห่ง อย่างต่อเนื่องโดยร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนนักวิชาการ อีกทั้งบรรจุประเด็นการเปิดเผยเรื่องดังกล่าวในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (One report) ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย องค์กรและการปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยจะมีผลตั้งแต่รอบปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2564 ส่วนบริษัท ที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก (IPO) จะเริ่มเปิดเผยในแบบ filing ตั้งแต่ปี 2565 และสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ลงทุนสถาบันเพื่อนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์การลงทุน และตอบโจทย์ เป้าหมายสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืน รวมถึงการเดินทางสร้างการมีส่วนร่วมจากนานาชาติให้เกิดการรับรู้ใน เรื่องดังกล่าว ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเวทีระหว่างประเทศ และการเผยแพร่การ ดำเนินงาน ที่จะเสริมสร้างความเชื่อมั่นผู้ลงทุนต่อตลาดทุนไทยและดึงดูดการลงทุนจากทั่วโลก ซึ่งจะเป็นผลดี ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยต่อไป
